

Predmet C-498/20**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

29. rujna 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Rechtbank Midden-Nederland (Nizozemska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

2. rujna 2020.

Tužitelj:ZK kao nasljednik JM-a, stečajnog upravitelja društva BMA
Nederland BV**Tuženik:**

BMA Braunschweigische Maschinenbauanstalt AG

Intervenijent:

Stichting Belangbehartiging Crediteuren BMA Nederland

Predmet glavnog postupka

Stečajni upravitelj traži da se utvrdi da je društvo BMA Braunschweigische Maschinenbauanstalt AG (u daljnjem tekstu: društvo BMA AG) prekršilo svoju obvezu dužne pažnje prema svim vjerovnicima svojeg društva unuke, društva BMA Nederland B. V. u stečaju (u daljnjem tekstu: društvo BMA NL), te da je time postupilo nezakonito i da odgovara za štetu koju su pretrpjeli svi vjerovnici. Osim toga, traži da se utvrdi da je društvo BMA AG dužno stečajnoj masi društva BMA NL u korist svih vjerovnika nadoknaditi štetu u iznosu nenaplativog dijela tražbina svih vjerovnika prema društvu BMA NL.

Društvo Stichting Belangbehartiging Crediteuren BMA Nederland (u daljnjem tekstu: Stichting) traži da se utvrdi da je društvo BMA AG nezakonito postupilo i. prema svim stečajnim vjerovnicima društva BMA NL odnosno ii. prema

vjerovnicima koji su očekivali da će društvo BMA NL ispuniti preuzete obveze prema njima jer je društvo BMA AG u tu svrhu osiguralo društvu BMA NL odgovarajuće financiranje odnosno iii. prema vjerovnicima koji su mogli poduzeti mjere kako bi spriječili da se ne ispune njihove tražbine prema društvu BMA NL da su bili upoznati s time da je društvo BMA AG prestalo s daljnjim financiranjem. Stichting također traži da se društvu BMA AG, kao trećoj strani, naloži da na prvi zahtjev u cijelosti podmiri potraživanje (uključujući kamate) svakog vjerovnika društva BMA NL.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije, članak 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

Prvo prethodno pitanje

(a) Treba li pojam „mjesto u kojem je nastala štetna radnja” u članku 7. točki 2. Uredbe br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena) (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289., u daljnjem tekstu: Uredba Bruxelles Ia) tumačiti na način da je „mjesto uzročnog događaja zbog kojeg je nastala šteta” (*Handlungsort*) mjesto sjedišta društva koje ne može podmiriti tražbine svojih vjerovnika ako se ta nemogućnost naplate temelji na povredi obveze dužne pažnje društva bake tog društva prema tim vjerovnicima?

(b) Treba li pojam „mjesto u kojem je nastala štetna radnja” u članku 7. točki 2. Uredbe Bruxelles Ia) tumačiti na način da je „mjesto nastanka štete” (*Erfolgsort*) mjesto sjedišta društva koje ne može podmiriti tražbine svojih vjerovnika ako se ta nemogućnost naplate temelji na povredi obveze dužne pažnje društva bake tog društva prema tim vjerovnicima?

(c) Jesu li potrebne dodatne okolnosti koje opravdavaju nadležnost suda u mjestu sjedišta društva koje ne pruža mogućnost podmirenja te o kojim je okolnostima u tom slučaju riječ?

(d) Utječe li na određivanje suda koji je nadležan na temelju članka 7. točke 2. Uredbe Bruxelles Ia okolnost da je nizozemski stečajni upravitelj društva koje ne može podmiriti tražbine svojih vjerovnika u okviru svoje zakonske obveze unovčenja stečajne mase podnio tužbu za naknadu štete na temelju deliktne odgovornosti u korist (ali ne u ime) svih vjerovnika? Takva tužba ima za učinak neispitivanje pojedinačne situacije pojedinih vjerovnika i uskraćivanje trećoj strani na koju se odnosi određeni zahtjev svih sredstava obrane u odnosu na stečajnog upravitelja kojima je mogla raspolagati u pogledu pojedinih vjerovnika.

(e) Utječe li na određivanje suda koji je nadležan na temelju članka 7. točke 2. Uredbe Bruxelles Ia okolnost da se domicil dijela vjerovnika u čiju korist stečajni upravitelj podnosi tužbu ne nalazi na području Europske unije?

Drugo prethodno pitanje

Mijenja li se odgovor na prvo prethodno pitanje ako je riječ o tužbi koju je podnijelo udruženje čiji je cilj da zastupa kolektivne interese vjerovnika koji su pretrpjeli štetu u smislu prvog prethodnog pitanja? Takva udružna tužba dovodi do toga da se u predmetnom postupku ne utvrdi (a) gdje je domicil tih vjerovnika, (b) pod kojim su posebnim okolnostima nastale tražbine dotičnih vjerovnika prema društvu te (c) postoji li i je li prekršena obveza dužne pažnje prema pojedinim vjerovnicima u prethodno navedenom smislu.

Treće prethodno pitanje

Treba li članak 8. točku 2. Uredbe Bruxelles Ia tumačiti na način da, ako sud na kojemu je pokrenut prvotni postupak ukine svoju odluku kojom se proglašava nadležnim za taj postupak, time automatski gubi svoju nadležnost za tužbu treće strane?

Četvrto prethodno pitanje

(a) Treba li članak 4. stavak Uredbe (EZ) br. 864/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze (SL 2007., L 199, str. 40.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 6., str. 73., u daljnjem tekstu: Uredba Rim II) tumačiti na način da je „država u kojoj nastane šteta” država u kojoj svoje sjedište ima društvo koje ne može naknaditi štetu koju su vjerovnici tog društva pretrpjeli zbog prethodno navedene povrede obveze dužne pažnje?

(b) Utječe li na određivanje te države okolnost da je nizozemski stečajni u okviru svoje zakonske obveze unovčenja stečajne mase i kao zastupnik kolektivnih interesa podnio tužbe u korist (ali ne u ime) svih vjerovnika?

(c) Utječe li na određivanje te države okolnost da se domicil dijela vjerovnika ne nalazi na području Europske unije?

(d) Podrazumijeva li postojanje sporazuma o financiranju između nizozemskog društva u stečaju i njegova društva bake, u kojima se sporazumom o prorogaciji nadležnosti određuje nadležnost njemačkih sudova i utvrđuje da je primjenjivo njemačko pravo, da je u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe Rim II navodno protupravno postupanje društva BMA AG očigledno uže povezano s državom različitom od Nizozemske?

Navedene odredbe prava Unije

Članak 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku (SL 2000., L 160, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 3., u daljnjem tekstu: Uredba o stečaju)

Članak 4. Uredbe (EZ) br. 864/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze (SL 2007., L 199, str. 40.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 6., str. 73., u daljnjem tekstu: Uredba Rim II)

Članak 7. točka 2 te članak 8. točke 1. i 2. Uredbe br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289., u daljnjem tekstu: Uredba Bruxelles Ia)

Presude od 18. srpnja 2013., ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490 (u daljnjem tekstu: presuda ÖFAB), od 21. svibnja 2015., CDC Hydrogen Peroxide, C- 352/13, EU:C:2015:335 (u daljnjem tekstu: presuda CDC), i od 6. veljače 2019., NK, C-535/17, EU:C:2019:96 (u daljnjem tekstu: presuda NK)

Navedene nacionalne odredbe

Članak 3:305.a *Burgerlijk Wetboek*a (nizozemski Građanski zakonik, u daljnjem tekstu: BW)

Članak 3:305.a stavak 1. BW-a glasi kako slijedi:

„1. Zaklada ili udruženje s punom pravnom sposobnošću može podnijeti tužbu radi zaštite sličnih interesa drugih osoba, pod uvjetom da ih zastupa u skladu sa svojim statutom.”

Ovlast stečajnog upravitelja da podnese takozvanu tužbu Peeters/Gatzen

U presudi Hoge Raad (Vrhovni sud Nizozemske) od 14. siječnja 1983., Peeters/Gatzen, NL:HR:1983:AG4521, prvi put je utvrđeno da stečajni upravitelj može podnijeti tužbu za naknadu štete uzrokovane protupravnom radnjom, čak i ako sâm stečajni dužnik nije imao takvo pravo. Ako stečajni upravitelj podnese takvu tužbu Peeters/Gatzen, on zastupa interese svih vjerovnika. Podnosi tužbu u njihovu interesu, a prihod od nje ulazi u masu.

Kratak prikaz činjeničnog stanja i glavnog postupka

- 1 Nizozemsko društvo BMA NL specijalizirala se za proizvodnju i prodaju strojeva za prehrambenu industriju. Jedini dioničar tog društva bilo je društvo BMA Groep B. V. (u daljnjem tekstu: BMA Groep), koje je pak bilo u stopostotnom vlasništvu

njemačkog društva BMA AG. BMA Groep bio je ovlašten za imenovanje i razrješenje direktora društva BMA NL. Tijekom određenih razdoblja zaposlenici društva BMA AG imenovani su u skladu sa statutom direktorima društva BMA NL. Važne odluke i radnje uprave društva BMA NL podlijegale su obvezi da ih odobri BMA Groep, koji bi potom pribavio odobrenje društva BMA AG.

- 2 Društvo BMA AG je u razdoblju od 2004. do 2011. društvu BMA NL odobrio zajmove u ukupnom iznosu od 38 milijuna eura. Financiranje se provodilo putem bankovnog računa koji je društvo BMA NL imalo u banci Deutsche Bank Nederland B. V. Osim toga, društvo BMA AG također je jamčilo za dugove društva BMA NL i provelo je dokapitalizaciju u korist potonjeg.
- 3 Kad je društvo BMA AG početkom 2012. prestalo s financiranjem, društvo BMA NL zatražilo je otvaranje stečajnog postupka. Dana 3. travnja 2012. proglašen je stečaj nad društvom BMA NL. Aktiva mase nije dovoljna da se (u potpunosti) namire svi vjerovnici. 71 % ukupnog iznosa privremeno priznatih neosiguranih tražbina odnosi se na njemačke vjerovnike, ponajprije samo društvo BMA AG i druga društva sa sjedištem u Njemačkoj koja pripadaju grupaciji BMA AG. Ostali nenamireni vjerovnici imaju sjedište u različitim zemljama: Nizozemskoj, drugim državama članicama Europske unije i državama izvan Europske unije.
- 4 Stečajni upravitelj potom je sudu koji je uputio zahtjev podnio u interesu svih vjerovnika tužbu Peeters/Gatzen protiv društva BMA AG. Sud koji je uputio zahtjev proglasio se presudom od 23. svibnja 2018. nadležnim za odlučivanje o toj tužbi u skladu s člankom 3. Uredbe o stečaju.
- 5 Stichting je osnovan 21. lipnja 2016. godine, čiji je cilj zastupanje interesa vjerovnika društva BMA NL koji su pretrpjeli štetu zbog postupanja društva BMA AG. Sklopio je ugovore o pristupanju s više od 50 vjerovnika čije zajedničke tražbine čine otprilike 40 % svih neosiguranih priznatih tražbina vjerovnika koji nisu povezani s društvom BMA AG.
- 6 Stichting je 15. kolovoza 2018. zatražio od suda koji je uputio zahtjev da kao treća strana sudjeluje u postupku između stečajnog upravitelja i društva BMA AG. Sud koji je uputio zahtjev prihvatio je presudom od 30. siječnja 2019. navedeni zahtjev i u toj se presudi proglasio nadležnim za tužbu treće strane u skladu s člankom 8. točkom 2. Uredbe Bruxelles Ia. U skladu s tom odredbom, tuženik može u slučaju tužbe treće strane biti tužen pred sudom na kojemu je pokrenut prvotni postupak.
- 7 Društvo BMA AG zatražilo je od suda koji je uputio zahtjev da preispita presude od 23. svibnja 2018. i 30. siječnja 2019. s obzirom na presudu NK od 6. veljače 2019. U toj je presudi Sud naveo da tužba Peeters/Gatzen koju je podnio stečajni upravitelj ne ulazi u područje primjene Uredbe o stečaju, nego, umjesto toga, u područje primjene (prethodne) Uredbe Bruxelles Ia. Sud koji je uputio zahtjev smatra da se njegova odluka od 23. svibnja 2018. zbog toga zapravo ne može održati na snazi, ali se pita mora li se proglasiti nenadležnim ili iz Uredbe Bruxelles Ia eventualno proizlazi alternativna nadležnost.

Bitni argumenti stranaka u glavnom postupku*Općenito*

- 8 Stečajni upravitelj i Stichting smatraju da je društvo BMA AG protupravno postupalo prema svim vjerovnicima društva BMA NL ili dijelu njih. Stečajni upravitelj u tom pogledu tvrdi da je društvo BMA AG stvorilo i održavalo rizičnu financijsku konstrukciju koja je dovela do potkapitalizacije društva BMA NL i smanjenja njegova kapitala. Ističe da je društvo BMA AG vjerovnicima ostavljalo pogrešan dojam da je njegovo društvo unuka BMA NL kreditno sposobno, zbog čega se moglo i dalje zaduživati.
- 9 Navodi da je nakon godina neograničene likvidnosne potpore društvo BMA AG iznenadno prestalo financirati društvo BMA NL, što je neizbježno dovelo do njegova stečaja. Tvrdi da ni na početku, ni u nastavku odnosno nakon okončanja financijske konstrukcije nije uzelo u obzir interese svih vjerovnika društva BMA NL. Smatra da je zbog toga prekršilo obvezu dužne pažnje koju je imalo prema tim vjerovnicima jer je bilo usko povezano s društvom BMA NL i imalo je potencijalnu priliku za intervenciju. Naime, navodi da je imalo detaljan uvid i kontrolu nad (financijskom) poslovnom politikom i poslovanjem društva BMA NL.
- 10 Stichting također ističe da su vjerovnici očekivali da će društvo BMA NL ispuniti svoje postojeće obveze prema njima jer je društvo BMA AG u tu svrhu osiguralo odgovarajuće (i buduće) financiranje. S obzirom na to da je društvo baka iznenadno prestalo s financiranjem, vjerovnici nisu mogli poduzeti pravodobne mjere kako bi spriječili da se ne ispune njihove tražbine prema tom nizozemskom društvu.
- 11 Tužbe Stichtinga i stečajnog upravitelja temelje se na istoj osnovi. Međutim, prema mišljenju stečajnog upravitelja društvo BMA AG mora uplatiti naknadu štete u iznosu nepodmirenih dugova društva BMA NL prema vjerovnicima u masu društva BMA NL, dok Stichting smatra da se ta naknada štete treba platiti izravno dotičnim vjerovnicima. Tužba koju je podnio Stichting jest udružna tužba u smislu članka 3:305.a BW-a.
- 12 Nadalje, stranke imaju različita stajališta o primjeni članka 7. točke 2. Uredbe Bruxelles Ia. U skladu s tom odredbom, u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima osoba može biti tužena pred sudom mjesta u kojem je nastala ili može nastati štetna radnja. To mjesto odnosi se i na mjesto na kojem je nastala šteta (*Erfolgsort*) i na mjesto gdje se dogodio događaj koji je uzročno povezan sa štetom (*Handlungsort*).
- 13 Stečajni upravitelj i BMA AG također se ne slažu u pogledu pitanja koje je nacionalno pravo mjerodavno na temelju članka 4. stavka 1. Uredbe Rim II. U skladu s tom odredbom, pravo koje se primjenjuje na izvanugovornu obvezu nastalu iz protupravnog postupanja je pravo one države u kojoj šteta nastane (*Erfolgsort*), bez obzira na to u kojoj državi je nastao događaj koji je prouzročio

nastalu štetu (*Handlungsort*) te bez obzira na državu ili države u kojoj nastanu posredne posljedice tog događaja.

Argumenti stečajnog upravitelja u pogledu nadležnosti nizozemskih sudova i mjerodavnog prava

- 14 Stečajni upravitelj tvrdi da su nizozemski sudovi nadležni na temelju članka 7. točke 2. Uredbe Bruxelles Ia da odlučuju o njegovim tražbinama. Pozivajući se na presudu ÖFAB, tvrdi da se *Handlungsort* nalazi u Nizozemskoj. Naime, smatra da je srž nezakonitog postupanja društva BMA AG stvaranje i održavanje strukturne potkapitalizacije društva BMA NL. Napominje da je ta radnja poduzeta u Nizozemskoj jer je društvo BMA NL imalo svoje registrirano sjedište u Nizozemskoj i poslovalo je u toj zemlji te zato što se tamo nalazi njegov smanjen kapital.
- 15 Nizozemska se prema mišljenju stečajnog upravitelja također treba smatrati *Erfolgsortom* s obzirom na to da je prvobitna šteta koju su pretrpjeli svi vjerovnici nastala u Nizozemskoj. Navodi da ta prvobitna šteta naime odgovara smanjenju kapitala društva BMA NL, što ima za posljedicu da je manja mogućnost namirenja iz mase. Na tome se temelji konačna šteta za pojedine vjerovnike. Stečajni upravitelj smatra da činjenica da se *Erfolgsort* nalazi u Nizozemskoj nije samo razlog zbog kojeg bi se nizozemski sudovi trebali smatrati nadležnima za odlučivanje o njegovim tražbinama, nego također znači da je mjerodavno nizozemsko pravo.

Argumenti društva BMA AG u pogledu nadležnosti nizozemskih sudova i mjerodavnog prava

- 16 Društvo BMA AG smatra da su njemački, a ne nizozemski, sudovi nadležni za odlučivanje o tražbinama stečajnog upravitelja i Stichtinga. Napominje da se opće pravilo prema kojem je nadležan sud u mjestu domicila tuženika treba usko tumačiti. Osim toga, tvrdi da se nadležnost za odlučivanje o tražbini određuje zasebno za svaku tražbinu, a ne za skupinu tražbina kao u slučaju tužbe Peeters/Gatzen ili udružne tužbe.
- 17 Nizozemska se prema mišljenju društva BMA AG ne može smatrati ni *Handlungsortom* ni *Erfolgsortom*. Ističe da se *Handlungsort* ne nalazi u Nizozemskoj jer je društvo BMA AG poduzelo sve navedene radnje u Njemačkoj, gdje ima svoje sjedište. Osim toga, navodi da se većina (71 %) dugova društva BMA NL odnosi na vjerovnike u Njemačkoj. Tvrdi da se ni Nizozemska ne bi trebala smatrati *Erfolgsortom* jer je riječ o isključivo financijskoj šteti koja u nedostatku dodatnih okolnosti ne može biti u mjestu imovine društva BMA NL.
- 18 Društvo BMA AG zastupa stajalište da je mjerodavno njemačko pravo jer Njemačku smatra *Erfolgsortom*.

Argumenti Stichtinga u pogledu nadležnosti nizozemskih sudova

- 19 Stichting se nije očitovao o mjerodavnom pravu. Što se tiče pitanja nadležnosti, tvrdi da su nizozemski sudovi nadležni za odlučivanje o njegovim tražbinama. Ako bi se smatralo da sud koji je uputio zahtjev nije nadležan za tražbine stečajnog upravitelja, to ne znači da također nije nadležan za njegove tražbine kao treće strane. Naime, sud je u skladu s nacionalnim postupovnim pravom vezan u načelu konačnim odlukama poput one o dopuštenju sudjelovanja kao treće strane na temelju članka 8. točke 2. Uredbe Bruxelles Ia.
- 20 Stichting smatra da se nadležnost nizozemskih sudova također može temeljiti na članku 8. točki 1. Uredbe Bruxellesa Ia jer uspjeh tužbi stečajnog upravitelja (rezident u Nizozemskoj) ovisi o osnovanosti odnosno neosnovanosti tražbina Stichtinga prema društvu BMA AG. Tvrdi da stoga postoji dovoljno bliska veza između obje tužbe.

Kratak prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 21 U glavnom postupku ne može se jednostavno utvrditi gdje se nalaze *Handlungsort* i *Erfolgsort*. *Erfolgsort* je, osim *Handlungsorta*, važno kako bi se odredilo koji je sud nadležan za odlučivanje o tužbi na temelju deliktne odgovornosti. Osim toga, *Erfolgsort* je u načelu ključan u pogledu prava koje je mjerodavno za deliktnu odgovornost.
- 22 Što se tiče *Handlungsorta*, društvu BMA AG prigovara se da je povrijedilo svoju obvezu dužne pažnje prema svim vjerovnicima. Postupanje za koje se zapravo tereti sastojalo se od uvođenja i nastavka (prema mišljenju stečajnog upravitelja rizičnog) financiranja u korist njegova društva unuke s poslovnim nastanom u Nizozemskoj, prestanku tog financiranja i nepravodobnog informiranja vjerovnikâ tog društva unuke o tom prestanku. Ako se *Handlungsort* određuje na temelju mjesta u kojem su se donosile odluke o uvođenju, nastavku i prestanku oblika financiranja koji je odabralo društvo BMA AG, čini se da se Njemačka treba smatrati *Handlungsortom*. Naime, riječ je o odlukama koje je donio izvršni odbor društva BMA AG u njemačkom glavnom sjedištu.
- 23 Suprotno tomu, Sud je u prethodno navedenoj presudi ÖFAB presudio u sličnoj situaciji, u kojoj je vjerovnicima društva nastala šteta zbog toga što je njegov dioničar dopustio da nastavi svoje poslovanje iako se radilo o potkapitalizaciji, da je mjesto događaja koji je uzrokovao štetu mjesto povezano s poslovanjem tog društva i s time povezanim financijskim položajem.
- 24 Predmet u kojem je donesena presuda ÖFAB odnosio se na navodno nepoštovanje dužnosti tuženika da nadzire društvo, koja se morala izvršiti u sjedištu društva. Međutim, u predmetnom slučaju nije tako lako utvrditi mjesto događaja koji je uzrokovao štetu. Naime, riječ je o različitim temeljnim prigovorima od kojih se svaki odnosi na radnje u različitim državama članicama. Ovisno o dotičnom

prigovoru, može se tvrditi da se *Handlungsort* nalazi u Njemačkoj, Nizozemskoj ili zemljama u kojima se nalaze vjerovnici.

- 25 Sud koji je uputio zahtjev smatra da, kao i u predmetu u kojem je donesena presuda ÖFAB, postoji uska veza između tužbe u glavnom postupku i (u predmetnom slučaju) nizozemskih sudova jer se šteta sastoji u nenaplativosti tražbina vjerovnikâ nizozemskog društva. Nizozemski sudovi mogu najbolje ocijeniti posljedice postupanja njemačkog društva bake za nizozemsko društvo jer se glavna usluga koju je društvo BMA NL pružalo vjerovnicima (proizvodnja strojeva za prehrambenu industriju) pružala u Nizozemskoj, a stečajni upravitelj, koji je rezident u Nizozemskoj, ima podatke o financijskom položaju tog društva i tražbinama vjerovnikâ.
- 26 Glavni postupak poseban je po tome što tražbine nisu utužili dotični oštećenici, nego stečajni upravitelj „u korist” oštećenikâ. Sud koji je uputio zahtjev u tom pogledu upućuje na presudu CDC. U predmetu u kojem je donesena ta presuda oštećenici su svoje tražbine prenijeli na društvo za naplatu potraživanja. Sud smatra da ustupanje potraživanja koje su proveli prvobitni vjerovnici sâmo po sebi ne može utjecati na određivanje nadležnog suda na temelju (prethodne odredbe) članka 7. točke 2. Uredbe Bruxelles I.a i da se, stoga, štetni događaj mora posebno odrediti za svako potraživanje po osnovi naknade štete, neovisno o njegovu ustupanju ili udruživanju.
- 27 Sud koji je uputio zahtjev pita se primjenjuju li se stroga pravila utvrđena u presudi CDC i na određivanje *Handlungsorta* u slučaju tužbe koju je podnio stečajni upravitelj u korist svih vjerovnika s obzirom na to da u tom slučaju nije riječ o ustupanju ili udruživanju tražbina, nego isključivo o zastupanju kolektivnog interesa zakonske obveze stečajnog upravitelja da unovči stečajnu masu. Također se pita primjenjuju li se stroga pravila na udružnu tužbu poput one koju je Stichting podnio u skladu s člankom 3:305.a BW-a. Naime, i u tom je slučaju riječ isključivo o zastupanju kolektivnog interesa, a ne o ustupanju ili udruživanju tražbina.
- 28 Određivanje *Erfolgsorta* povezano je u predmetnom slučaju s poteškoćama jer nije jasno gdje je nastala prvobitna šteta. Međutim, sud koji je uputio zahtjev sklon je zaključku da se mjesto imovine (stečajne mase) društva BMA NL može smatrati mjestom na kojem su svi vjerovnici pretrpjeli prvobitnu štetu jer je zbog postupanja društva BMA AG vjerovnicima šteta nastala tek nakon što je na imovinu društva BMA NL negativno utjecalo to što je društvo BMA AG prestalo s financiranjem.
- 29 Sud koji je uputio zahtjev također se pita vrijedi li pravilo utvrđeno presudom CDC koje se odnosi na primjenu (prethodne odredbe) članka 8. točke 1. Uredbe Bruxelles Ia, prema kojem se odnos između tužbi podnesenih protiv više tuženika ocjenjuje prema trenutku podnošenja tužbi, na što ne utječu naknadne okolnosti, također u pogledu tužbe treće strane u smislu članka 8. stavka 2. te uredbe. Ako je

tomu tako, sudska nadležnost za odlučivanje o tužbi treće strane ocjenjuje se prema trenutku njezina podnošenja.

- 30 Odgovor na to pitanje relevantan je u predmetnom slučaju jer se sud koji je uputio zahtjev nepravilno proglasio nadležnim za odlučivanje o tužbi stečajnog upravitelja na temelju članka 3. Uredbe o stečaju. Ako bi se na to pitanje odgovorilo niječno, ta bi nepravilna odluka automatski dovela do toga da sud koji je uputio zahtjev gubi svoju nadležnost na temelju članka 8. točke 2. Uredbe Bruxelles Ia za tužbu treće strane koju je podnio Stichting te da se naknadno mora odlučiti je li nadležan po drugoj osnovi. Nasuprot tomu, ako se prethodno navedeno pravilo iz presude CDC primjenjuje na tužbu treće strane u smislu članka 8. točke 2. Uredbe Bruxelles Ia, sud koji je uputio zahtjev ostaje na temelju te odredbe nadležan za odlučivanje o tužbi Stichtinga. Naime, ta je tužba podnesena nakon što se sud koji je uputio zahtjev proglasio nadležnim za prvotni postupak koji je pokrenuo stečajni upravitelj.
- 31 Konačno, sud koji je uputio zahtjev pita se utječe li na utvrđivanje mjerodavnog prava to da je šteta svim vjerovnicima djelomično uzrokovana činjenicom da društvo BMA AG više nije sklopilo sporazume o financiranju sa svojim društvom unukom BMA NL, a kojima je bila predviđena primjena njemačkog prava. Pita se je li riječ o okolnosti u smislu članka 4. stavka 3. Uredbe Rim II, iz koje proizlazi da je protupravno postupanje uže povezano s državom različitom od Nizozemske.